

Reggeli Ujság

15. évfolyam

Noviszád, 1934 október 26, péntek

251. szám

A római francia nagykövet Pavelics és Kvaternik kiadását fogja kérni

Pavelics és Kvaternik továbbra is tagadják bűnösségüket, de a bizonyítékok ellenük szólnak — Belgiumban volt az „Usztasak” legnagyobb tábora

Párisban és egész Franciaországban nagyfontosságú belpolitikai események játszódnak le. Az alkotmány módosítás minden valószínűség szerint heves parlamenti vitát fog provokálni és élénken foglalkoztatja a közvéleményt is. Más körülmények között ez talán sokkal inkább megmozgatná a francia közvéleményt, mint ma, amikor mindenki a marseillei merénylet hatása alatt áll még mindig és azt várja, hogy teljes tiszta képet kapjon a merénylet kulisszatitkairól.

A francia közvélemény nemzeti becsü-

let kérdésének tartja a marseillei merénylet minden részletének tisztázását és ezért követeli Pavelics és Kvaternik kiadását is, mert csak ezek vallomása és szembesítése a letartóztatottakkal deríthet teljes fényt a terrorista szervezet egész működésére. A nyomozás eddigi eredményei alapján bebizonyított tény, hogy a terrorista szervezet élén dr. Pavelics és Kvaternik állottak és olyan nemzetközi bünszövetkezetet alapítottak, amelyet egy ország sem türethet meg határai között.

Kvaternik harmadik kihallgatása

Pavelics után Kvaternik Eugent hallgatta ki a rendőrfőnök. Elmondta, hogy tíz hónapja tartózkodik Olaszországban, ahova Berlinből jött. Berlinben tudta meg egy barátjától, hogy Pavelics Olaszországban van és támogatja földieit. Amikor megmutatták neki a merénylők fényképeit kijelentette, hogy azokat sohasem látta. Azt beismerte, hogy szeptember 30-án, október 9 és 10-én nem volt Torinóban. A rendőrfőnök kérdéseire elmondta, hogy szeptember 28-án Torinóból Pádovába utazott és ott maradt október 19-ig, ahol egy egyetemi hallgató barátjánál lakott. Ennek a nevét azonban nem volt hajlandó elárulni.

Miután Kvaternik többet nem akart mondani kihallgatását befejezték.

Pavelics és Kvaternik a merénylet napján nem voltak Torinóban

Torinói jelentés szerint a központi rendőrség főnöke, harmadszor is kihallgatta dr. Pavelics Antet és Kvaternik Eugent. Mindketten nagyjában megmaradtak előbbi vallomásuk mellett, csak egyes részletekre vonatkozóan mondtak újabbakat. A rendőrfőnök kérdéseire Pavelics a következő választ adta:

— Nem igaz, hogy szeptember 30-án Marseilében voltam. Nem voltam ott, tehát nem is vehettem részt a jugoszláv király elleni merénylet megszervezésében. Elismerem, hogy azelőtt többször voltam Párisban, így 1927-ben, mint Zagreb város kiküldötte, amikor 4—5 napot töltöttem ott. Szeptember 28-án és 29-én nem voltam Torinóban. Karisbadból értesítést kaptam, hogy barátom Duics Sztevan nyug. osztrák ezredes öngyilkosságot követett el.

Részleteket szerettem volna megtudni temetéséről és ezért 29-én Milanoba utaztam, ahonnan telefonon akartam Duics Bécsben élő családjával beszélni. Meg is kaptam az összeköttetést Béccsel, de a várt felvilágosításokat nem kaptam meg és ezért szeptember 29 és 30 közötti éjjelen visszautaztam Torinoba.

Milanoi tartózkodását azonban egy tanuval sem tudja igazolni. A kritikus napon, amikor boldogult Alekszandar király ellen a merényletet végrehajtották, nem volt Pavelics Torinóban, de nem tudja igazolni azt sem, hogy Milanóban volt, ebből következik, hogy Marseilében tartózkodott.

Nagyon zavaros adatokat mond október 9, 10 és 11-én alibijéről is. Azt állítja, hogy a merénylet napján reggel feleségével egy torinói templomban volt, utána pedig egy iskolába ment leányát beiratni. Ezt

az állít a rendőrség még nem vizsgálta felül.

Pavelics a bresciali terrorista táborban

Pavelics vallomása során elmondta, hogy október 5-én és 6-án Bresciában volt. Bresciában terrorista tábor van, ahol kiképezik a terroristákat. Pavelics azt nem akarja megmondani, hogy kívül érintkezett Bresciában. Bresciából október 7-én Milanoba utazott, ahonnan 8-án állítólag visszatért Torinoba.

Hosszadalmas a kiadási eljárás

Az olasz törvények szerint a kiadási eljárás meglehetősen hosszadalmas. A francia kiadási kérelem felett a torinói felebbviteli bíróság dönt, ennek döntése ellen a semmítőszékhez lehet panasszal élni. Mindezt nagyon hosszadalmassá teszi az egész kiadási eljárást. Az olasz hatóságok, ha akarják még egy kifogással élhetnek a kiadás elhuzása céljából: Pavelics és Kvaternik jugoszláv állampolgárok, akik Olaszországban élnek és ezért az olasz bírák és jogászok felvethetik a kérdést, hogy kiadhat-e Olaszország két harmadik állambeli polgárt Franciaországnak.

Moreau Giafferi a kiváló francia védőügyvéd a marseillei merényletről a következőket mondta az újságíróknak:

— Nagyon jól ismertem Alekszandar királyt és csodáltam államférfiúi nagysá-

Perics júliusban találkozott Kvaternikkal

Létezőből jelentik: Perics, aki jelenleg a légi Saint Leonard fogház lakója, kihallgatása során beismerte, hogy ez év júliusában Franciaországban találkozott Kvaternikkal.

Perics minden valószínűség szerint igen fontos szerepet játszott a terrorista szervezetben, amit igazol az is, hogy július hónaptól októberig 80 ezer frankot kapott Pavelicstől. Ezt az összeget azért kapta, hogy Európa különböző részein ébrentartsa a terrorista szellemet.

Nyugati kultúrájú, nagyszerű erényekkel rendelkező uralkodó, aki mindenekfelett öszinte barátja volt népének. Engem nagyon fájdalmasan érintett tragikus halála, mert nem tudom, hogy milyen következményekkel járhat reánk és Jugoszláviára a marseillei gyilkosság.

Pavelics és Kvaternik kiadása ügyében a következőket mondotta Moreau Giafferi:

— A francia és olasz törvények egyaránt világosak arra vonatkozóan, hogy Alekszandar király meggyilkolása közönséges bűntett. Ennek ellenére azonban meg vagyok győződve, hogy az olasz hatóságok sohasem fogják kiadni Pavelicset és Kvaterniket. Ne felejtsek el, hogy a fennálló törvények mellett van ugynevezett „állam rezon” is. Ez az államrezon lesz döntő Pave-

lic és Kvaternik kiadatása tekintetében is büntetés elől, bár minden jel amellet szól, és ez fogja őket megmenteni az igazságos hogy bűnösök.

A római francia nagykövét kéri Pavelics és Kvaternik kiadását

Chambrun római francia nagykövét, aki több napig Párisban tartózkodott, most visszatér állomáshelyére. Chambrun Rómában fontos tárgyalásokat folytat Laval külügyminiszterrel kapott instrukciók alapján. De Chambrun Rómában Mussolinival és Fulvio Suvich külügyi államtitkárral tárgyal, elsősorban az olasz-francia és ezzel kapcsolato-

san a jugoszláv-olasz közeledés ügyében. A francia nagykövét Pavelics és Kvaternik kiadását is kéri fogja és Párisban valószínűleg tartják, hogy Olaszország nem nehezíti meg a marseillei borzalmas gyilkosság ügyének teljes kiderítését és ezért ki is adja a francia hatóságoknak Pavelicset és Kvaterniket.

A bolgár hatóságok letartóztatták Drangov Kirilt, Vanca Mihajlov helyettesét

A bolgár hatóságok a török határ közelében letartóztatták Drangov Kirilt a makedon forradalmi komité vezetőjét Mihajlov Vanca helyettesét és Georgije Ivanov Nasztavet, akkor, amikor Törökországba akartak szökni.

A Pravda szófia-i jelentése szerint a terrorista szervezet két tagjának letartóztatása

a bolgár fővárosban nagy feltűnést keltett. Szófiaiban azonban attól tartanak, hogy a makedon forradalmi komité továbbra is működni fog, de igen nehéz viszonyok között. Bulgáriában már aligha maradhat meg a terrorista szervezet, de valószínűleg tartják, hogy külföldön folytatják majd működésüket.

Egy brüsszeli ujság leleplezései a merénylők belgiumi szerepléséről

Párisból jelentik: A Soir című brüsszeli lap részletes ismertetést közöl a Jugoszláv emigránszervezet belgiumi működéséről. Most már bebizonyosodott — írja a lap —, hogy

a belgiumi emigráns kolónia nagy szerepet játszott a merénylet előkészítésében.

Az események egyébként újabb tömeges bizonyítékokkal támasztják majd alá ezt a megállapítást.

A lap ezután ismerteti, hogy a háború után igen sok emigráns telepedett le a belgiumi ipari központokban az 1930—31. évben a belgiumi tábor a forradalmi mozgalom központjává vált. Belgiumban mintegy

ötezer forradalmár tartózkodik, akik szervezetbe tömörültek, külön székházal rendelkeztek és állandó összeköttetésben állottak más külföldi államokban működő felkelőkkel. A Liègeben letartóztatott Perics

a felkelők belgiumi székházában szervezte meg 1930-ban az usztása bizottságot.

A lap mint figyelemreméltó tényt jegyzi meg, hogy október első napjaiban két ismeretlen forradalmár érkezett a belgiumi központba és kevéssel a merénylet előtt is ott tartózkodott az usztasa szervezet egyik ismert vezetője.

Halálos ítélet vár a marseillei merénylők összes cinkosaira és felbujtóira

A párisi Excelsior cikke a merénylők és cinkosaik várható büntetéséről

A párisi Excelsior tegnapi számában Andre Pridom kiváló párisi büntetőjogász nyilatkozatát hozza arra vonatkozóan, hogy milyen büntetés vár a marseillei merénylők cinkosaira, büntársaira és felbujtóira. Pridom a lap munkatársának a következőket mondotta:

— Régebben sokáig lehetett volna vitatkozni ilyen kényes kérdésről, ma azonban egész egyszerű a dolgok állása. Két tervről lehet a kérdés: gyilkosságról és merényletről. Sikertelen merénylet esetén, ha nincsenek halottak és sebesültek, akkor a terrorista összeesküvőket politikai bűnösökként illet felelősségre vonni. Végrehajtott gyilkosság esetén — ami sajnos most történt — és amelynek két áldozata is van — egész egyszerűen csak gyilkosságról lehet szó, a párisi büntetőtörvénykönyv 59. szakaszába utalnak és ennek alapján kell elbírálni.

Ennek a szakasznak az intézkedései teljesen világosak és a marseillei merénylet összes résztvevői, akiket eddig letartóztattak, valamint azokat, akiket ezután fognak

letartóztatni, részesei a gaztetnek, akár instrukciókat adtak, akár fegyvereket vagy más eszközöket adtak a gyilkosság végrehajtásához.

Az újságíró azon kérdésére, hol ítélnének a merénylet ügyében, Pridom kijelentette, hogy Marseilleben. Azt is hangsúlyozta, hogy az Olaszországban letartóztatottakat feltétlenül ki kell szolgáltatni. Ha a büntetésben részt vevő olyan államban tartóztatták le, amelynek állampolgára, akkor az illető állam köteles kiadni a letartóztatottat, de a legtöbb esetben kiszolgáltatják, különösen ha olyan súlyos bűntényről van szó, amely joggal felháborítja a közvéleményt.

MIRIM csokoládékirálynő

Specialitások:

MLEKITA — tejszokoládé
KAVITA — tejszokoládé kiváló gyarmati kávéval
MASLITA — csenekcsokoládé kakaózsírral keverve
GRENKITA — nemes természetes kecskeszokoládé.
Jegyezzük fel a neveket, hogy csokoládé vásárlásnál jelszünk szerint válogathassunk.

Átköltözés miatt

(a Párisi Nagy Aruház mellé)
mélyen leszállított árak
a kulai posztólerakathan
Noviszád, Királya Alekszandra 20.

Ha a büntetés valami aljas büntetésben segédkezett, akkor mindig kiszolgáltatják, ezért nem is kell hangsúlyozni, hogy azok, akik Csernozemszkivel néhány nappal a merénylet előtt tárgyaltak, részesei ennek az aljas merényletnek.

Politikai bűnösöket sohasem szolgáltatnak ki, de Alekszandar király és Barthou gyilkosai nem politikai, hanem közönséges bűnösök és így ki kell szolgáltatni őket. Ezenfelül azonban fennáll a diplomáciai meg egyezésekben az ugynevezett „merénylő klausula” amelynek alapján az államfők elleni merénylők nem számíthatnak politikai bűnösöknek.

Az újságíró azon kérdésére, hogy milyen büntetés várható a marseillei merénylet közeli és távolabbi résztvevőire, Pridom ezt válaszolta:

— Mindre halálbüntetés.

Interpelláció a francia kamarában a marseillei merénylet miatt

Párisból jelentik: A kamarában interpellációt jegyeztek be a marseillei eseményekkel kapcsolatban. Az interpelláló képviselő kérdésre vonja a kormányt, hogy milyen megtorló intézkedéseket szándékozik foganatosítani a nemzetbiztonsági hivatal a ma tisztviselői ellen, akiket hanyagság és mulasztás terhel őfelsége nőiai Alekszandar király biztonságának megóvása körül.

Magyarországon több emigránsot rendőri megfigyelés alá helyeztek

Budapestről jelentik: Több külföldi lap azt a hírt közölte, hogy a budapesti rendőrség letartóztatta azt az egyént, akinek elfogatását Vukcssevics Jugoszláv követ az október 22-én átadott jegyzékben kérte. A főkapitányságon kijelentették, hogy a rendőrség a szóbanforgó egyén felkutatására és letartóztatására azonnal minden intézkedést megtett, az illető azonban a nyomozás adatai szerint

október 13-a körül lakásáról eltűnt és hollétét eddig kikutatni nem sikerült. Kézrekerítésére a legmészes sebességgel intézkedéseket folytatásban vannak.

A magyar hatóságok a Magyarországon élő jugoszláv emigránsok közül többet kihallgattak és rendőri felügyelet alá helyezték.

Kánya magyar külügyminiszter az osztrák kancellárnál

Bécsből jelentik: Kánya Kálmán magyar külügyminiszter, aki mint ismeretes olaszországi üdüléséből visszatérően Bécsben megszakította útját, tegnap délelőtt meglátogatta Berger Waldeneck osztrák külügyminisztert, majd Schuschmigg osztrák szövetségi kancellárt.

A magyar külügyminiszter az osztrák államférfiakkal

Magyarország és Ausztria viszonyáról és az időszerű európai kérdésekről tárgyalt.

Kánya külügyminiszter az eddigi tervek szerint ma utazik Bécsből tovább Budapestre.

Asturiában oly nagymérvű volt a forradalmárok pusztítása, mint a világháboruban Verdunnél

A forradalmárok Oviedóban felrobbantották a gimnáziumot

Madridból jelentik: Lerroux miniszterelnök a spanyol forradalom pusztításairól kijelentette, hogy

Asturiában a rombolás olyan nagymérvű, mint amilyen annakidején a világháboruban Verdunnél volt. A forradalmárok Oviedóban két tonna dinamittal felrobbantották a gimnáziumot.

A robbanás nemcsak a gimnáziumot tette a földdel egyenlővé, hanem tíz szomszédos

épületet is rombadöntött.

— Nem a megtorlás szelleme vezet most bennünket — mondotta a spanyol miniszterelnök, — hanem az emberiség határai között a törvényt akarjuk alkalmazni.

A hadügyminiszter, az igazságügyi miniszter és a munkaügyi miniszter Oviedoba érkezett. A miniszterek vezetik a vizsgálatot,

amely a kizárás körülményeit fogja tisztázni.

A Saar-kérdés elintézése után nincs akadálya a francia-német közeledésnek

Hitler nyilatkozata a berlini francia nagykövet előtt

Berlinből jelentik: Hitler birodalmi úrnök szerdán megbeszélést folytatott a francia nagykövettel. A megbeszélés során Hitler határozott célzást tett a saarvidéki nap-

szavazás kérdésére és ez alkalommal ismételt hangoztatta, hogy mihamarabb a Saarvidék kérdése elintéződik, a francia-német közeledés útjában több akadály nem áll.

Fitzmaurice meg akarja dönteni Scott és Black távolsági rekordját

Az amerikai repülő közbeneső leszállás nélkül akarja megtenni a london-melbournei utat

Londonból jelentik: Fitzmaurice amerikai óceánrepülő, aki esütörtökön akart utazni, hogy Scott és Black angol pilóták távolsági világrekordját megdöntse, csak pénteken száll fel.

Fitzmauricének az a terve, hogy az utat London és Melbourne között közbeneső leszállás nélkül teszi meg.

Aviatikai körökben nagy várakozással tekintenek a kísérlet elé. Az az általános vélemény, hogy

ha Fitzmaurice startja a nagy üzemanyag megterheléssel sikerül, akkor megvan a lehetőség arra, hogy megdönti Scott és Black világrekordját.

Egyébként esütörtök délután az angol filmszínházak százaiban mutatták be azt a drótnélküli uton érkezett filmet, amely Scott és Black pilóták melbournei megérke-

zéséről készült. Ezzel a tér és az idő leküzdésében ismét újabb rekordot sikerült felállítani.

Párisi jelentés szerint Denain tábornok francia légügyi miniszter sajnálatának adott kifejezést, hogy Franciaország nem vett részt a london-melbournei repülőversenyen. Ennek oka — mondotta a légügyi miniszter — az volt, hogy

a versenyre benevezett francia repülőgépet közvetlenül a verseny előtt baleset érte.

A miniszter a továbbiakban kijelentette, hogy Franciaország legközelebb nagyszabású repülőversenyt rendez.

Londonból jelentik: A Daily Herald értesülése szerint a london-melbournei távrepülést a nemzetközi repülőszövetség ellenőrzése alatt minden két évben megismétlik.

Matuska Szilveszter, a biatorbágyi rém Budapesten

Matuska elszállítása előtt ismét az örültet szimulálta

Matuska Szilveszter a biatorbágyi rémnek büntetését a budapesti törvényszék november 5-én fogja tárgyalni. A bécsi igazságügyi hatóságok azonban már most Magyarországra küldték Matuskát, hogy a tár-

gyasítás előtt védőt kereshessen magának és Janyó Jasson veje. Amikor Matuskával közölték a steini fegyházban, hogy Budapestre szállítják, az örültet kezdte adni és kijelentette, hogy csak úgy megy Budapestre,

ha frakkban és lakeipőben állhat bírái elé.

Matuskát Bécestől az osztrák-magyar határig bécsi rendőrök kísérték. A határon azonban nem tudták a bilincseket levenni róla, mert elvesztették a kulcsot, úgy, hogy lakatosnak kellett lerészelni a biatorbágyi rém kezéről a bilincseket. Hegyeshalomnál magyar detektívek vették át Matuskát, aki egy Pullmann kocsit lezárt fülkéjében tette meg az utat. A magyar detektívek fegyőröknek adták át Matuskát, aki ezek kíséretében tette meg az utat Budapestig. Győr-nél kétszáz főnyi tömeg gyűlt össze az állomáson, de a rendőrség távol tartotta őket, hogy ne tüntethessenek. A győri állomáson Matuska megette a Bécsből magával hozott húst, de előbb arra kérte a fegyőröket, hogy adjanak neki citromot a hushoz.

Budapesten is nagy biztonsági intézkedéseket fogantatosítottak, nehogy esetleg a tömeg megtámadja Matuskát. A rendőrség a pályaudvarról a Markó utcai fogházba szállította Matuskát, aki ügye fő tárgyalásáig itt marad.

Az olaszországi fegyverszüneti ünnepek miatt halasztották el Gömbös és Schuschnigg római utját

Bécsből jelentik: Az osztrák lapok jelentése szerint Gömbös, aki a jövő hét elején Rómába akart utazni, utazását november elejére halasztotta. A bécsi lapok szerint Gömbös azért halasztotta el római utját mert Olaszországban most tartják meg a fegyverszünet megkötés évfordulójának ünnepeit.

Az ünnepség lezajlása után Gömbös meglátogatja Mussolinit. Gömbös utjának elhalasztása miatt kellett elhalasztani Schuschnigg osztrák kancellár római utját is. Az eredeti terv szerint Schuschnigg Gömbös után utazott volna Rómába. Ezt a sorrendet most is megtartják. Schuschnigg párisi utjáról csak Rómából való visszatérése után határoznak.

Feloszlott a kattowitzi cseh-lengyel egyesület

Kattowitzból jelentik: A kattovitzai cseh-lengyel társaság elnöksége legutóbbi ülésén a következő határozatot hozta: Tekintettel a lengyel-csehszlovák kapcsolatok kiéleződésére,

a társaság elnöksége nem lát lehetőséget arra, hogy a társaság céljait megvalósítsa. Ez okból a társaság működését felfüggeszti.

addig a napig, amelyen a határozat említett okai már nem állanak fenn. A társaság elnöksége ezt a határozatot tudomásulvétel végett átnyújtotta a kattovitzai csehszlovák konzulnak.

Három és fél nap alatt teszi meg az utat a berlin-délamerikai postarepülőgép

Szerdán a braziliai Natalban leszállt a német légi Hanza egyik repülőgépe. A repülőgépet október 23-án este indították el az afrikai partok közelében lévő Schwabenland motorhajó fedélzetéről Délamerika felé.

A repülők ezzel az első éjszakai próbarepülést valósították meg a légi Hanza délamerikai heti postaszolgáltatásban.

A gép 2519 kilométeres utat tett meg az óceán felett. A délamerikai posta három és fél nap alatt tette meg az utat Berlinből Délamerikáig.

Fantasztikus híradás az évekkel ezelőtt nyomtalanul eltűnt „Kjöbenhavn” dán iskolahajóról

Az eltűnt hajóról származó palackpóstát fogtak ki állítólag a tengerből — Dániában nem hisznek a palacküzenet hitelességében

Kopenhágából jelentik: Regényes híradás most újból felelevenítette Dániában a nyomtalanul eltűnt Kjöbenhavn iskolahajó tragikus történetét. Amint ismeretes az öt-árbcos vitorlászó 1928 szeptemberében kelt utra Kopenhága kikötőjéből. Az iskola hajón számos tengerészapród volt. A hajó Buenos Airesbe ment és itt tartózkodott egy ideig. Innen jött az utolsó híradás róla. Onnan Ausztrália felé vitorlázott a hajó és egész karácsonyig rádióösszeköttetésben állott több más hajóval. Ez a rádióösszeköttetés azután egyszerre megszakadt, a Kjöbenhavn nem jelentkezett és eltűnt. Hiába kürtattak utána, hiába küldtek több expedíciót ezek mind eredménytelenül tértek vissza. 1930-ban azután törölték is a hajót a nyilvántartásból.

Most aztán az a hír érkezett Kopenhá-

gába, hogy az argentinai elnök fia palack-üzenetet kapott a Kjöbenhavn regényességétől. Kopenhágában és általában Dániában nem nagyon hisznek az üzenet hitelességében. A palackban hír szerint naplószerű feljegyzések voltak. E feljegyzések arról szólnak, hogy a hajót irtóztató erejű vihar érte utól, amely a Déli Sarkvidék felé sodorta. A vitorlás jéghegyek közé került és akkor a legénység mentőcsónakokra ült. Az üzenet a következő szavakkal végződik.

— Borzalmas vég elébe nézünk. A tenger a világ végére kergetett bennünket.

Dániában ugyanis főként az kelt gyanút, hogy a palackpóstában talált feljegyzések körül hiányzik minden adat, amely a palack vízbedobóinak tartózkodási helyét jelölte volna meg.

Megtámadta a nyílt uccán elszegényedett öccse San Francisco leggazdagabb asszonyát

Mary Tuok szenzációs pályafutása — Hogyan lett a hajófitő leányából San Francisco leggazdagabb asszonya?

San Franciskóból jelentik: Nagy feltűnést keltő pert tárgyalt a napokban az itteni törvényszék, amelynek során egy nő csodálatos karrierje elevenedett meg a hallgatóság előtt. E regénybe illő történeten kívül nagy érdeklődésre tarthat számot maga a per is, amely szinte egyedülálló a maga nemében.

San Franciskó leggazdagabb asszonyát Mary Touknak hívják. Ez a hölgy nem mindig volt abban a helyzetben, hogy fényűző életmódot folytasson. Apja hajófitő volt de azután elvesztette állását, mivel ivásnak adta magát. Tíz fia és egy leánya volt, akik ennek következtében a legnagyobb nyomorba kerültek. A fiúk teljesen elzüllöttek és a matrőzkoeszmák állandó lakói lettek, a leány azonban egészen rendkívüli karriert futott be. Beleszeretett egy sanfranciskói üzletember, aki ugyan nős volt, de mégis talált rá módot, hogy a feltűnően csinos leányt táncosnővé képeztesse ki. Mary Tuok nem szerette ezt a férfit, csak pénzt tartotta szem előtt és amikor szerződötték egy mulatóhelyre, már ott is hagyta barátját. San Franciskóban csakhamar hírnévre tett szert a szép girl és a férfiak nagy érdeklődést tanúsítottak iránta. Mary Tuok éles szemmel tudta kiválasztani hódolóit közül azokat, akikre leginkább szüksége volt. Egy estén megismerkedett a varietében a legnagyobb csikágói gyümölcskivitel vállalat egyik tulajdonosával, Kaverrel, akinek San Franciskó centrumában egy pompás román stílusú épületben nem kevesebb, mint 316 irodahelyisége volt. Kaver nem volt egyedüli tulajdonosa ennek a vállalatnak, de a részvények legnagyobb része az ő tulajdona volt. A dollárkirály csakhamar szenvedélyesen beleszeretett a munkanélküli hajófitő leányába. Alig felévig tartott a nagy szerelem, amikor egyszer csak egy autótúrán hálalós szerencsétlenség érte Kaverrel. A dusszagú ember végrendeletében Mary Tou-

kot jelölte meg egyedüli örökösének és ezzel meg is alapozódott a hajófitő leányának nagy karrierje.

Kaver rokonai ugyan mindent elkövettek, hogy a végrendeletet megsemmisítsék, de fáradozásuk teljesen hiábavaló volt. Mary Tuok kitűnő ügyvédek fogadott meg és a pörök lavináját minden vonalon megnyerte. Az egykori táncosnő ilyenképpen társulajdonosa lett a leghatalmasabb amerikai gyümölcskivitel vállalatnak és szinte feltűnő ügyességgel ragadta magához nemsorára az egész vállalat vezetését. Elcsavarta az egyik társulajdonos fejét, aki beleszeretett a nőbe. Csakhamar féltékenységi jelenetek kezdődtek a két férfi társulajdonos között és a sok intrika eredményeképp sikerült a nőnek kiléptetni mindkét férfit a vállalatból, amelynek azután egyedüli ura lett. Ezt oly ügyesen csinálta, hogy a kiléptektől még egész csinos összeget is kapott.

Mary Tuok elérte a célját, beköltözött a pompás épület 12. emeletén lévő meszerű lakásba és a vállalat is az ő nevére vette fel. Ez sem ment persze teljesen simán. Újból pörök keletkeztek és az ügyvédek megállapították, hogy Mary voltaképp egy átkozott kígyó, aki tönkreteszi a férfiakat, de mindez nem használta. A bíróság ismét Mary Touknak adott igazat és ő marad a hatalmas vállalat tulajdonosnője. Négy éven át oly hatalmas eredménnyel vezette a mammutvállalat ügyeit, hogy rövidesen San Franciskó leggazdagabb asszonya lett.

Nemrégiben történt, hogy Mary Tuok ellen merényletet követtek el a nyílt uccán. Gépkocsin hajtott San Franciskó egyik forgalmas uccáján, amikor egyszer csak egy elszánt férfi az autót elé ugrott, megállította a kocsit, kinyitotta annak ajtaját és hájánál fogva kiráncigálta az autóból San Franciskó leggazdagabb asszonyát. Kétségbeesett küzdelem keletkezett a támadó és a nő között

végül is Mary Tuok előrántotta revolverét és kétszer rálőtt támadójára. Mary Tuoknak ismét szerencséje volt, hogy a lövések nem találtak és az eőstető járőrelők lefogták a támadót. Ekkor kiderült, hogy a támadó nem más, mint saját fivére John Tuok.

John Tuok a bíróság elé került a merénylet miatt és ott elmondotta, hogy kilenc fivérével együtt kimondhatatlanul gyűlölt hűgát, aki mióta a világcég tulajdonosnője, tehát négy év óta nem is ismeri rokonait, nem tesz értük semmit, noha azok a legnagyobb nyomorban tengődnek. Ugy tesz mintha fiverei nem is élnének.

Mary Tuok elődota a bíróság előtt, hogy nem akar semmit sem tudni családjáról. Ez a kijelentés azonban oly rossz vért szült az amerikai közvéleményben, hogy a híres vállalkozás kezdett rosszul menni. Számítatlan vevő cimaradt és így azután Mary Tuok elhatározta, hogy kiegyezik családjával. A bírósági végzés azután arra kötelezte, hogy tiz fivérét köteles vállalatánál, mint munkásokat alkalmazni, John Touknak pedig fájdalomdíj fejében le kellett mondania első bérééről hűga javára az elkövetett támadás miatt. Ez azután ismét megerősítette a nagy vállalat jóhírét és Mary Tuok továbbra is San Franciskó leggazdagabb asszonya maradt. Fiverei pedig munkásokként dolgoznak nötestvérük vállalatánál.

Egy csók — ötszáz font

Különös kártérítési per a londoni bíróság előtt

Londonból jelentik: Különös kártérítési perben hozott ítéletet az egyik londoni törvényszék. Ethel Francis, egy 29 éves csinos szőke asszony házassága feloldása miatt nyújtott keresetet Brovning Alfréd földbirtokos ellen. A kereset szerint az 57 éves ur a fiatalasszonyt, akinek férje kishivatalnok, állandóan szerelmi ajánlataival üldözte és bár mindig visszautasították, egyik szerelmes levelet a másik után írta. Az egyik ilyen levél a férj kezébe került és ezután napirenden volt a veszekedés a házastársak között.

Brovning egy ízben egy színház előcsarnokában találkozott a fiatalasszonnyal és minden tiltakozása ellenére homlokon csókolt anélkül, hogy sejtelte lett volna róla, hogy az imádott nő mellett ott áll a férje. Ez a csók lett a kiindulópontja annak a pernek, amely végül is a házasság felbontásával végződött. A fiatalasszony kártérítésért perelte be a földbirtokost, aki ezzel az egy csókkal tönkretette házasságát. A bíróság a követelést jogosnak ismerte el és a kártérítés összegét 500 fontban állapította meg.

A Csendes oceáni orkán következtében emelkednek a gyöngyárak

Londonból jelentik: A világ gyöngypiacán néhány nap óta ugrásszerűen emelkednek az árak.

Az emelkedésnek, amely máris 15 százalékkal emelte fel az árakat, az az oka, hogy az a hatalmas orkán, amely a Csendes Oceán mentén dühöngött, elpusztította a legdusabb kagylótelepeket.

Milliószámra sodorta el az orkán az osztrigákat és évekre telik, amíg az elpusztított gyöngytelepek visszanyerik régi bőségüket.

— Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendben legyen, ami legegyszerűbben a régóta közsímet természetes „Ferenc József” keserűviz használata által — reggel, éhgyomorral egy fél pohárral — érhető el.

Uj tanácsbeosztás a szubotícai törvényszéken

Az új beosztás november elsején lép életbe

A szubotícai törvényszéken történt bírói áthelyezések új munkabeosztás elrendelését tették szükségessé. Taszics Alekszandar a szubotícai törvényszék elnöke ennek alapjául ideiglenes tanácsbeosztást állapított meg, amely november elsején lép életbe.

Az ötös büntetőtanács elnöke Taszics Alekszandar törvényszéki elnök. A tanács tagjai Radovics Szeretén, Szubotícs Sztrahinja, Sztrefanovics Pavle és Kalezics Milutin. A hármas büntető tanács elnöke Taszics Alekszandar. A tanács tárgyal hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és szombaton. A polgári perekben hármas polgári tanács ítélkezik. A tanács

elnöke Taszics Alekszandar, a tanács tagjai Kalezics Milutin és Radovics Szeretén bírók. A tanács osztoritökön tárgyal.

A polgári felelbiteli tanács elnöke Gavrics Milan, a tanács tagjai Komatina Milenko és Sztarosevics Ante.

Elindítjuk ujára olcsó és amellet tökéletes nagy hangterjedelmű szelektiv készülékünket, a

V. E. 301, 2+1 csöves néprádiót

Kérjen árajánlatot vagy keresse fel valamelyik árusítónkat!
Konráth d. d., Szubotica

gek más járásokhoz való csatolását. Ugyanis egyes Kikindához (Szv. Hubert, Hajfeld) és Beeskerekhez (Nincsicsevo) közel eső községek a jaszatomicsi járáshoz tartoznak, noha sokkal könnyebben közelíthetik meg Kikindát, illetve Beeskereket. Ezért a kamara igazgatósága elhatározta, hogy

illetékes helyen eljár, hogy ezeket a községeket a kikindai, illetve a beeskereki járáshoz csatolják,

míg az alibunári járás egyes községeit (Boka, Szécsány, Szárca, Suplyalya) a közelebb fekvő jaszatomicsi járásba olvasszák.

Továbbá elhatározta a kamara, hogy illetékes helyen ismételten interveniálni fog, a Keskenyvágyu vasút Kikindáig való meghosszabbítása érdekében és hogy a Vrsac-Martinci közötti országutat helyezték forgalomképes állapotba.

Az olasz-francia közeledés ügye

A francia kormány Mussolini javaslatait tanulmányozza

Párisból jelentik: A Journal Laval francia külügyminiszternek a párisi olasz nagykövettel folytatott megbeszéléséről a következőket írja:

— Franciaország és Olaszország között fontos tárgyalások vannak folyamatban.

A római francia nagykövet két nap előtt a francia kormány elé terjesztette Mussolini javaslatait. A francia kormány most ezeknek a javaslatoknak a tanulmányozásával foglalkozik.

A Petit Journal szintén foglalkozik az olasz-francia közeledés kérdésével. A francia—olasz viszony egyes kérdéseivel kapcsolatos iratok vizsgálata — írja a lap — párhuzamosan halad a diplomaták és államférfiak közvetlen érintkezésével.

MUSSOLINI

Megerős a noviszádi fayence-lap tolvaj és büntársának büntetése

A felelbiteli bíróság megerősítette Blumenreder Mihály és Santa Károly noviszádi kályhások 60 napos fogházbüntetését

A Reggeli Ujság annak idején megírta, hogy a noviszádi törvényszéken Ivanovics Petar egyesbíró ez év június 14-én ítélkezett Blumenreder Mihály 26 éves kluzsi születésű noviszádi kályhás és Santa Károly 42 éves kályhás mester bűntudjében. Mint ismeretes, a vád szerint

Blumenreder Mihály a múlt év áprilisában Baum Ivo noviszádi kályhás pénzéből elloptott hat láda fayence-lapot 8000 dinár értékben. Santa Károly pedig az elloptott fayence-lapokat megvette Blumenreder-től, bár tudta, hogy azokat Blumenreder munkaadójától, Baum Ivótól lopta.

A bíróság annakidején Blumenredert loptás vétségében mondta ki bűnösnek és ezért 60 napos szigorított fogházbüntetésre és polgári jogainak egy évre való felfüggesztésére ítélte, míg Santa Károlyt orgazdaság vétségéért ugyancsak hatvan napos szigori-

tott fogházbüntetésre és 100 dinár pénzbüntetésre ítélte.

Az ítélet ellen az államügyész súlyosbításért, a vádlottak pedig enyhítésért felelbitettek. Így került az ügy a noviszádi felelbiteli bírósághoz, amely dr. Teodorovics Mihály tanácselnök vezetése mellett ez év szeptember 29-én megtartott ülésén Pavlovics Branislav államügyész előterjesztése után a felelbitéseket, mint alaptalanokat elvetette és

az eisőfoku ítéletet teljes egészében megerősítette.

Ilyenformán

Blumenreder Mihálynak és Santa Károlynak, akik azóta társas viszonyban dolgoznak, rövidesen le kell ülniök büntetésüket.

Baum Ivo noviszádi kályhás a kártérítésért a polgári bíróságnál indított keresetet a társascég ellen.

Több bánati község járási beosztásának megváltoztatását kívánja a beeskereki kereskedelmi kamara

Beeskerekéről jelentik: A beeskereki kereskedelmi és gyáripari kamara Kosztics Petar kamarai elnök elnökletével ülést tartott. Az ülésen Sztanojlovics Alekszandar és dr. Bozstics Ljubomir ismertették a kamara

pénzügyi helyzetét, majd az igazgatóság elhatározta, hogy ezer dináros hozzájárulással belép a jugoszláv ujságírók noviszádi szekciójának jöltevő tagjai sorába.

Az ülésen ujra felvetették egyes közsé-

Nem lehetett kihallgatni a merénylő bánati gyámfiu áldozatát

Beeskerekéről jelentik: Az ilandzai csendőrség a törvényszéki fogházba szállította Sztajakov Perát, aki — mint jelentették — szerdán délben lelötte gyámját, Sztajakov Ljubomirt.

Sztajakov Ljubomirt súlyos sérülésekkel a beeskereki bánai kórházba szállították. Brankovics Sztjevan vizsgálóbíró még szerdán este kiszállt a kórházba, hogy kihallgassa Sztajakovot, a kihallgatást azonban el kellett halasztani, mert

az idős gazdálkodó a sok vérvesztéségtől beszélni sem tud.

Valószínű, hogy kihallgatására nem kerül sor, mert az orvosok nem bíznak Sztajakov felépülésében.

Kábítószeresek élvezete miatt öt embert halálra ítéltek Kínában

Sanghaiból jelentik: A sanghai törvényszék egy kínai állampolgárt a kábítószeresek mértéktelen élvezete miatt halálra ítélte.

Az ítéletet azonnal végrehajtották. A törvényszék még további 4 embert ítélte halálra

azzal az indokolással, hogy a kábítószeresek gyógyíthatatlan rabjai. Mint ismeretes, nemrég Kínában törvényt hoztak, amely szerint azokat, akik a kábítószeresek élvezete miatt már egyszer büntetésben részesültek, amennyiben szenvedélyükbe ujból visszaesnek, halállal büntetik.

Külföldi tőzsdéjarlatok

A dinár árfolyama. Budapest 7.80—8.30, Bécs 9.10—9.20, Prága 52.80—53.20, Berlin 5.63—5.67, London 217.50.

Zürich. Páris 2021.25, London 1525, Newyork 305.87, Brüsszel 71.60, Milanó 26.26, Madrid 418.75, Amszterdam 207.45, Berlin 123.20.

Arak a budapesti terményüzsdén és h. 15-piacon. Budapestről jelentik: A terményüzsdén a készárupiac irányzata tartott volt. Tiszavidéki buza legalacsonyabb árfolyama 16.15, legmagasabb 16.80, felsőüzszai 15.80—16.45, egyéb származású 15.75—16.25. A határidőpiac irányzata tartott volt. Buza márciusra 16.75—16.76, májusra 17.00—17.02, rozs márciusra 13.20—13.22, tengeri májusra 10.70—10.72.

A dohánytőzsde betörője, akinek nem kell a cigaretta és a zsáktolvaj, aki a sógor éhező családjaiért lett orgazdává

Már az igazság mérői is tekintetbe veszik a gazdasági válságot, amikor ítéletet hoznak . . .

Érdekes jeleneteket bővelkedő tárgyalás nyomán hozott ítéletet tegnap délelőtt a noviszádi törvényszék Novák Tomisláv dr. hármas tanácsa. A vádat Damjanovic Dusan államügyész képviselte, míg a vádlottak padján Olaj István bácskogradistai földműves legény és Faragó József, nős, noviszádi munkás ültek.

A titokzatos éjjeliőr

Olaj Istvánt egy 1934 január 29-én éjjel Sztari becsén elkövetett, ismeretes betörésért vonják felelősségre. A fiatalember

alig, hogy leülte 5 havi szigorított fogház büntetését, Sztaribecsejre utazott és kirobolta Tyulum Jovan dohánytőzsdéjét.

Estefelé beosont a szomszédos ház udvarába, a padlásra került, kivágta az üzlet mennyezetét és mintegy 5000 dinár értékű árut vitt magával.

Bűnösnek érzem magam — kezdi vallomását Olaj József, de nem lehetne mondani, hogy valami nagyon meghatódottan áll meg a bírói emelvény előtt. Aztán elmeséli, hogy

az egyik becsői éjjeli őr csábította a betörésre.

Ezt vallotta a vizsgálóbíró előtt is.

— Hogy hívják azt az éjjeli őrt? — kérdi a tanácselnök.

— Nem tudom . . .

— Milyen ember volt? Megítélésére várni, ha újra látnád?

— Hát én igazán nem figyeltem meg . . .

— No, hallod, azt már csak megnézi az ember, aki lopásra beszél rá . . .

— Éjszaka volt, nem láthattam az arcát.

— Szóval, nem tudod milyen ember volt?

— Nem.

— Hát bajos is azt ismerni, aki nincs a világon . . .

— Hogy? . . . — hőkken meg a fiatalember.

— Ugy, hogy nem is beszélt rá téged semmiféle éjjeliőr. Ezt csak úgy kitaláltad.

Olaj István lecsapja a fejét és hallgat.

— Nézd csak, nincs értelme a hazudozásnak. A legjobb, ha megmondod az igazat.

— Hát igaz. Csak úgy kitaláltam — török meg a vádlott.

— No látod. És mit vittél el a dohánytőzsdéből?

— Cigarettaikat meg tárcákat.

— Pénzt nem?

— Azt még akkor sem vittem volna, ha akartam volna — rántja fel a vállát Olaj — mivel nem volt ott még öt para sem . . .

A vádlott még kijelenti, hogy nem emlékszik mennyi értékű árut vitt el. Majd a nehéz gazdasági helyzetre hivatkozik. Nem volt munkája, éhezett, de bánja tettét.

Mikor már nem tudott mást kitalálni . . .

Faragó József egyszerűbb, becsületesebb embernek látszik. Azzal vádolják, hogy ellopott 12 éves zsákokat Schultz István noviszádi malmostól. Ezenfelül, hogy ő adta el a becsői dohánytőzsdéből arabolt árut.

— Nem volt az kérem 12 zsák. Legfeljebb 6-7 lehetett — kezdi a vallomást Faragó.

— Dehogyan nem volt, hiszen Schultz felismerte — feleli az elnök.

— Hát felismerhettem, de a többit nem loptam, hanem vittem el.

— És de hogy látta el a lopást?

— Nála dolgoztam és esténként néha hazavittem egy-egy zsákokat.

— Olajjal, hogy jött össze?

— Ismertem már régebből. Együtt dolgoztunk a Dumán.

— Na és hogy történt a dolog?

— Hát megmutatta a cigarettákat és azt mondta, hogy ha eladom, fele haszon az enyém lesz.

— Persze, maga megörült az üzletnek? . . .

— Dehogyan is örültem kérem. De a sógor meg két kis családja éheztek, nekem se volt munkám, hát mikor már nem tudtam mást kitalálni, megpróbáltam így pénzhez jutni.

A további vallomás során Faragó azt állítja, hogy körülbelül csak fele annyi cigarettát vett át Olajtól, mint amennyinek ellopásával az elsőrendű vádlottat terhelik. Szembesítik Olajjal, aki viszont erősködik, hogy egyetlenegy cigarettát sem tartott meg, hanem mind odaadta Faragónak.

— Dohányzik maga? — kérdi Faragó védője az elsőrendű vádlottól.

— Igen.

— És még csak egyetlen cigarettára sem gyújtott rá, amikor többszázat ellopott?

— Nem én — erősködik rendületlenül Olaj.

Faragó ezután elmeséli, hogy az átvett dohányának csak a kisebbik felét adta el, a többit lefoglalta a csendőrség. A dohányért kapott pénzt sógorának adta. Végül még hozzáfűzi, hogy nagyon bánja tettét, amire csak a rossz anyagi körülmények és reménytelen helyzete vitte rá.

A tőzsdés nem kér kártérítést

Egyetlen tanúként Tyulum Lázárt, az érdeklőn megkérő sztaribecsei nagytőzsdést hallgatják ki.

— Reggel hét órakor bementem az üzletbe. Mikor felhuztam a redőnyt és beléptem azonnal láttam, hogy nagy rendetlenség van. Beszélgettem a sarki rendőrt. Később felfedeztük a mennyezetet lévő lyukat és megállapítottuk a kárt.

— Maga azt állítja, hogy 150 dinári pénzt is elloptak az üzletből?

— Hát nem tudom pontosan mennyit loptak el, de körülbelül annyi lehetett. Ugyanis

éppen előző este szedtem be a kistőzsdések foglalmányait.

— No Olaj — fordul az elsőrendű vádlotthoz a tanácselnök — mit szólsz ehhez?

— Nem igaz — feleli vigyorogva a fiatalember — hisz nem volt ott még egy árva garas sem . . .

Tyulum Lázár kijelenti, hogy

kártérítést nem követel, csak a lefoglalt cigarettákat szeretné megkapni.

Felolvassák még Schultz István vallomását, majd a vád és védbeszédek után ítélethozatalra vonul vissza a bíróság.

Jogerős ítélet

A bíróság rövidebb tanácsa után a következőkben hirdeti ki az ítéletet:

Olaj István és Faragó József bűnösök. Az elsőrendű vádlottat 8 havi szigorított fogházzal és kétévi jogvesztéssel, a másodrendű vádlottat 2 havi szigorított fogházzal és 400 dinár pénzbüntetéssel sújtja a bíróság.

Az ítélet hosszabb indokolással zárul, amelynek egyik legérdekesebb része az enyhítő körülményekről szól szakasz. A bíróság ugyanis

enyhítő körülményről beszámította a vádlottak munkanélküliségét és a gazdasági válság következtében előállt rossz anyagi viszonyokat.

Mind a két vádlott megnyugodott az ítéletben s mivel az államügyész is hozzájárulását jelentette be, az ítélet jogerős.

Idősebb személyek öreg napjaiban növekednek a reumatikus fájdalmak!

Mindenkinek, aki reumában, csontfájdalmakban, ischiásban, fog- és fejfájásban szenved, ajánlatos a masszázst. Masszázsra legjobb az „ALGA”. Az „ALGA”-masszázs erősít és felfrídít.

„ALGA” kapható mindenütt! Üvege 14— dinár

Reg. S. Br. 15117/32

Roosevelt az árak és az értékek szilárdaságáról

Az Unió elnöke nemzetközi pénzügyezésre törekszik

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök az amerikai bankárszövetség értekezletén beszédet mondott, amelyben a pénzügyi bizonytalanság megszüntetésére célzott. Az elnök szavaiból Amerikában arra következtetnek, hogy

Roosevelt a nemzetközi pénzügyezés közeli lehetőségére gondol.

— A nemzetközi viszonylatok terén — mondta Roosevelt — örömmel állapíthatom meg, hogy más nemzetek is

mindjelenben felismerik annak szükségességét, hogy az árak és értékek szilárdaságát minél sürgősebben megvalósítsák.

Ez a maradandó szilárdaság eddig az Egyesült Államok politikájának egyik állandó célja volt.

ROOSEVELT

Egyre jobban kiéleződik Doumergue és a radikálispart ellentéte

A francia miniszterelnök a szakadás elkerülése érdekében valószínűleg engedményekre lesz hajlandó

Párisból jelentik: Doumergue miniszterelnök és a radikális párt között az alkotmánymódosítás tárgyában felmerült ellentét egyre jobban kiélezedik.

A radikális párt parlamenti csoportja részben helyesli Doumergue tervezetét, azonban a házfelosztás kezdeményezési jogáról szóló pontot semmiesetre sem fogadják el.

Nem akarja a párt ezt a jogot egyetlen emberre, a miniszterelnökre ruházni.

Francia politikai körökben valószínűnek

tartják, hogy

Doumergue számotvet a radikális párt esütőitökön kezdődő országos értekezletének döntésével és a szakadás elkerülése érdekében kénytelen lesz álláspontjából engedni.

A párt döntése Doumergue részére nagyon fontos, hiszen a francia kormány hat minisztere a radikális párt tagja. A nantesi értekezleten mintegy kétszáz radikális képviselő és szenátor vesz részt.

A miniszterelnökség hatáskörének kiterjesztése

Az alkotmánymódosítás terve többek között az alábbi változtatásokat tartalmazza: Megszervezik a miniszterelnökséget. Az eddigi alkotmány ugyanis nem rendelkezik a miniszterelnöki hivatalról, címéről, működéséről és hatásköréről. A miniszterelnök számára az alkotmány ötödik cikkelyének módosításával biztosítják azt a jogot, hogy

a szenátus előzetes hozzájárulása nélkül is feloszthatja a képviselőházat.

A képviselőket megfosztják attól a joguktól, hogy állami kiadásokra vonatkozó javaslatokat terjeszthessenek elő. A kormányt felhatalmazzák, hogy a költségvetési előirányzat letárgyalásának elhúzódása esetén további egy évvel meghosszabbíthassák a költségvetés érvényét. Szolgálati szabályzatot dolgoznak ki a köztisztviselők jogairól és kötelezeteiről.

ségeiről.

A javaslatok közül különösen a felosztási jog módosítása ütközik nagyobb nehézségekbe.

Nemcsak a szenátorok egy része ellenzi, hanem a képviselőház baloldali elemei is, akik a demokratikus alkotmány szellemével ellentétesnek vélik, hogy a felosztás joga egy ember kezében legyen. A jobboldaliak viszont azt hangoztatják, hogy a miniszterelnöknek nem lesz felosztási joga, hanem csak előterjesztést tehet a köztársaság elnökének a felosztásra.

Ebben a kérdésben egyébként úgy hiszik, hogy Doumergue miniszterelnök némi engedményre hajlandó.

A Narodna Banka szubotical fiókja szakvéleményt adott Matuska Szilveszter, a biatorbágyi merénylő ügyében

Matuska pezsgősvacsorával fizette ki másfélmillió koronás tartozását

Kétszáz pengőnek, vagyis kétezer dinárnak felel meg másfélmillió koronás adóssága

Matuska Szilvesztert, a biatorbágyi merénylőt most szállították át Magyarországra, hogy bírál előtt feleljen azért az embertelen merényletért, amelyhez hasonló még nem fordult elő a világon. Ezzel egyidejűleg a biatorbágyi merénylőnek egy polgári pere foglalkoztatja a szubotical törvényszéken Taszics Alekszandar elnök polgári tanácsát.

Matuska Szilveszter, illetőleg a merénylő apósa Dér Ferenc nyugalmazott csantaviri iskolaigazgató ellen Sinkovics Petar, csantaviri gazdálkodó nyújtott be keresetet, amelyben 1.575.000 magyar korona megítélését kérte. Sinkovics Petar keresetében, amelyet dr. Boschan Samu bácskatorpai ügyvéd útján terjesztett be, elbámulta, hogy 1923 január 5-én 1 millió 575.000 magyar koronát adott át Matuska Szilveszternek, aki abban az időben Budapesten lakott.

Matuska, a felperes szerint nem számolt el ezzel az összeggel és még körülbelül 60.000 dinárral tartozik Sinkovicsnak, aki többször sürgette Matuskánál az elszámolást, míg a biatorbágyi merénylet és a merénylő tartóztatása után ki nem derült, hogy Matuskának nincs vagyona.

A kölesőről Matuska apósa Dér Ferenc nyugalmazott iskolaigazgató garancialevelet adott Sinkovics-

nak és a levélben felelősséget vállalt, hogy 123 hold tehermentes ingatlanára bekebelezhessék azt az összeget, ha Matuska kilencven nap alatt nem fizetne vissza a tartozását.

Dér Ferenc védekezésében Matuska Szilveszter kihallgatását kérte és mellékelte a periratokhoz a merénylőnek egy levelét, amelyet Matuska a stajni fegyházból egy papirzacskó darabra írt és amelyben azt állítja, hogy

semmivel sem tartozik Sinkovicsnak, mert megörzés végett vette át tőle a pénzt és el is számolt vele, amikor a régi leromlott magyar koronát pengőértékre változtatták át.

Az összeg egy részért ellenszolgáltatásokat tett Sinkovicsnak és abban állapodott meg vele, hogy a hátralékos összegért, ami félmillió koronát tett ki, Matuska egy pezsgősvacsorát fizet Budapesten Sinkovics Petarnak.

A pezsgősvacsorát el is fogyasztották és a vacsora értéke meglel a félmillió koronának, ami abban az időben kétezer dinárt tett ki.

A szubotical törvényszék az érdekes ügyben szeptember 24-én tartott tárgyalást, amelyen nem hozott érdemleges döntést a követelés megítélésé-

tekintetében, hanem elhatározta, hogy kérdést intéz a Narodna Banka szubotical fiókjához, hogy az 1.575.000 korona az akkori átszámítás mellett dinár értékben milyen összegnek felel meg.

A Narodna Banka fióktézete tegnap küldte meg válaszáat a szubotical törvényszék megkeresésére. A Narodna Banka kifejti, hogy 1927-ben cserélték át Magyarországon pengő értékre a régi leromlott koronát és a beváltás úgy történt, hogy 12.500 koronát egy pengőre cseréltek át.

A Narodna Banka szerint a beográdi tőzsde-nyitás adatai alapján megállapították, hogy 1923 április 13-án 2.20 volt Beogradban a magyar korona jegyzése, 1927 január 3-án 9.925, december 30-án pedig 9.920 árfolyam mellett jegyezték a beográdi tőzsdén a pengőt.

Igy a Narodna Banka átszámítása alapján az egész másfélmillió korona, amit Sinkovics Matuska Szilveszternek apósa jótállása mellett kölcsönzött, nem felel meg nagyobb összegnek, mint 200

pengőnek, vagyis mai értékben 2000 dinárnak.

és nem is lehetetlen, hogy Matuska, akit tudvalevően épen nagyvárosi hóbortja vitt rá embertelen szörnyetté, ki is fizethetett Budapesten ilyen összeget egy pezsgősvacsoráért.

A szubotical törvényszék most a Narodna Banka értesítése alapján rövidesen kitűzi az érdemleges tárgyalást a biatorbágyi merénylő érdekes pere ügyében.

HALLO

Bombau

Gandhi véglegesen elhatározta, hogy visszalép a pánindiai kongresszus vezetésétől.

Berlin

Németországban az utóbbi időben, különösen a mezőgazdasági termények terén nagy drágasági hullám érezhető. A legszükségesebb élelmiszerek drágulása mindenkit főleg azonban a nagy városok lakosságát sújtja. A kormány rendeletét, hogy a hús árakat a kiskereskedelem nem szabad emelje, ma már senki sem tartja be.

Washington

A san franciskói törvényszék 1916-ban életfogytiglani fegyházra ítélte Tom Mooneyt, aki ellen az volt a vád, hogy német szolgálatban bombamerényletet követett el. A bombamerénylet 1916 június 22-én történt, San Francisko utcáin nagy tüntető menet vonult végig és követelte, hogy Amerika is lépjen be a háborúba. A merénylet után Billing és Monney nevű mükásokat tartóztatták le a bombadobás gyanúja alapján, mindkettőt halálra is ítélték, de később megkegyelmeztek nekik. Tom Money védője most védelem nevében újrafelvételt kérelmet nyújtott be a washingtoni főtörvényszéknek, azon a címen, hogy hamis tanúk vallomása alapján ítélték el. A főtörvényszék Mooneyt már megidézte Washingtonba, úgy hogy az újrafelvétel ügyében rövidesen döntenek.

San Francisco

A Csendes Óceán partvidékén hétfőn nagy vihar dühöngött. Az eddig beérkezett jelentések alapján a vihar 25 halálos és több száz sebesült áldozata van. A legnagyobb károkat a vihar Seattle városában okozta, ahol tíz ember vesztette életét.

Zürich

A zürichi főtörvényszék Ernst G. Diggelmann 51 éves részvénytársasági igazgatót 1.2 millió frankos csalás és 210.000 frankos csalási kísérlet miatt öt évi fegyházra és polgári jogainak öt évre való felfüggesztésére ítélte. Diggelmann hamis adatokkal és hamis mérleggel egy ügyvédet részvényjegyzésre bírt rá és három banktól nagyszögű hiteleket vett igénybe.

•••

Novemberben megkezdí működését a szombori háztulajdonosok egyesülete

A háztulajdonosok egyesületének elnöke dr. Bugarszki Koszta — munkatársunknak kijelentette, hogy az egyesület a legrövidebb időn belül megkezdí működését, úgy, hogy a novemberben esedékes házbér vallo-mási iveket már az egyesület állítja ki tagjainak teliesen dímentesen. Ezidőszerint ideiglenes bizottság intézi az egyesület ügyeit, de remélik, hogy az alapszabályok jóváhagyása már csak napok kérdése. Amint a jóváhagyás megérkezik rögtön összehívják a közgyűlést, amelyen megválasztják a tisztkart, irodahelyiséget bérelnék és rendszeresen megkezdí működésüket. A tagsági díjra vonatkozóan kijelentette, hogy percentuálisan állapítják meg. A tagsági díj mértékét a közgyűlés állapítja meg a múlt évi házbéradó alapján.

Az évi tagsági díj 10 dinárnál kevesebb és 100 dinárnál több nem lehet.

Az első előkészítő bizottság már is megszerkesztette a szombori háztulajdonosok kataszterét, mindenkinél feltüntetve az adóalap nagyságát is. Ezek szerint Szomborban 3600 ház van körülbelül egynolcad milliárd értékben, amelyek után a háztulajdonosok 2,050.000 dinár házbéradót fizetnek. Érdekes összehasonlítani a következő számokkal. A Szombor városhoz tartozó földbirtok 56.000 hold negyed milliárd értékben s földjöveldelmi adó címén 4,000.000 dinárt fizetnek. III. osztályu kereseti adó címén 1,900.000 dinár folyik be, míg a tőkekamat adója 190 ezer dinár.

Az egyesület a törvényes kereteken belül a magas közterhek ellen is el fog járni különösen a 15 dináros tűzoltódíj ellen. Továbbá tervbe veszik, hogy eljárnak az adókvetéseknel, hogy a bizottság figyelembe vegye a házakat terhelő adósságokat és azok kamatait.

Az egyesület hatáskörét nemcsak a szombori járás, hanem a szombori törvényszékhez tartozó községekre is kiterjeszti.

Céljaul tüzte ki az egyesület, hogy avidéki házakat is hitelképesse tegye. Annuitásos hosszú kölcsönökkel a terheket a házakról levenni óhajtja stb. Továbbá a szombori házakat csinosítani, modernizálni, végül Szombor várost szépíteni, hogy minél többen és szivesebben válasszák lakóhelyül.

— **Halál a kocsin.** Tegnap reggel 6 óra 45 perckor értesítették a noviszádi mentőket, hogy a selyemgyár mellett a dunaparton kocsiájában holtan találtak egy kubi-kosmunkást. A mentők az ügyeletes városi orvossal kiszálltak a helyszínre. A halott tüló helyzetben volt a kocsin és minden vá-lásznúség szerint hirtelen halál érte. Megállapították, hogy a halott kubikos Butor István 47 éves Adamovics telepi lakos, nős két gyermek apja. Butor a Dunán álló egyik uszályról kavicsot hordott a partra. Az elmúlt este egyik barátjával nagymeny-nységü pálinkát fogyasztott, majd kora reggel felült kocsijára és várta a munka megkezdését. Így ülő helyzetben érte utól a halál, amelynek oka szívszélhűdés. A halottat beszállították a kórház boncolótermébe.

— **Tizenhatmillió pezetát rabolták el a spanyol nemzeti bank ovidói fiókjából.** — Madridból jelentik: Madridban az a hír terjedt el, hogy amikor a legutóbbi zavargások során a kormánycsapatok bevonultak Ovidóba, a spanyol nemzeti bank ottani fiókjában kerekén 16 millió pezeta hiányt állapítottak meg. A hatóságok arra a meggyő-ződésre jutottak, hogy az összeget a felkeltők zűdésre jutottak, hogy az összeget a felkeltők egyik több napon át haalmukban tartották a várost, rabolták el a nemzeti bank pénz-csészéből.

A milliomos papagájok és a kastélytulajdonos keselyük

Amerikai különcök furcsa végrendeletei

Newyorkból írják: Amerika mindig a különcök klasszikus hazája volt. Számos ilyen különc még végrendeletében is tanúságot tett különböző bogarairól és a végrendelet különös rendelkezései számos vég-játékírónak becsületére válhattak volna.

Nemrégiben meghalt Csikágóban egy gazdag özvegy, Mrs. Wallner, aki egész életében nagy barátja volt az állatoknak. Ez a szeretete végrendeletében is kifejezésre jutott. A végrendelet felnyitását a magyszár-mu rokonság nagyon vegyes érzelmekkel fogadta, mert sejtették, hogy az özvegy vagyona nagy részét jótékony, főleg pedig állatbaráti célokra fogja hagyni. Ebben a vá-rakozásban nem is csalódtak, mert

Wallnerné két házát, továbbá egy magán vasutnál lévő igen jelenté-keny részvényt, végül pedig majdnem százezer dollárt kétevo vágyonát, ami készpénzben volt kedvenceire, két papagájára hagyta.

Az állatvédők egyesülete, amelyet az elhunyt vagyonkezelőnek tett meg, a végrendeletnek úgy tesz eleget, hogy mindkét házat állatszanatóriummá alakítja át, amelyekben főleg kisebb állatokat kezelnek. Magától értetődik, hogy a két papagáj a szanatórium-ban a diszhelyet foglalja el.

A házak átalakítása természetesen jelentékeny összeget igényel és erre a célra a papagájok vagyonát használják fel. A fen-

maradó összeget bankban helyezték el és ennek a kamatai elegendők lesznek arra, hogy a két örökös számára életük végéig nyugodt életet biztosítsanak. Bár a papagájok rendszert igen hosszú életűek és többnyire túlhaladják a patriárkák korát, nem kell attól tartani, hogy a két papagáj eltartása érdekében a kamatokon kívül a tőkét is fel kellene használni.

Mrs. Wallner egyébként nem az egyedüli állatkedvelő Amerikában, aki vagyontóllass kedvenceire hagyta.

Ugyanígy tett nemrég egy Rocking nevű sanfranciskói kereskedő is, aki viszont három kolibriját tette meg általános örökösének.

Igaz, hogy ez a vagyon csak 4000 dollárt tett ki. A vagyon kezeléséről illetőleg a három örökös eltartásáról a sanfranciskói állatvédő egyesület gondoskodik. Rocking gondoskodása annyira ment, hogy végrendeletében azt is meghagyta, hogy amennyiben három kedvence kimúl az árnyékvilágból, a fennmaradó összegből emeljenek részükre díszes sírlemléket.

Azokban a leghíresebb „szárnyas örökösök” nem Wallnerné papagájai, nem is Mister Rocking kolibrijai, hanem egy virginiai zoológus sasai és keselyűi. Ez a zoológus ugyanis annakidején óriási kastélyt és hatalmas parkot hagyott kedvence madaraira.

Sztáranakizsai hírek

Sztáranakizsa város mozgalmat indított, hogy Öfelsége Egyesítő Vitéz Alekszandar király emlékére szobrot emeljenek. A sztáranakizsai neolog zsidó hitközség és a zsidó jótékony nőegylet a most megtartott gyűlésén az Alekszandar szobor felállításának alapjához egyenként 500—500 dinár hozzájárulást szavazott meg.

A sztáranakizsai önkéntes tűzoltók a napokban Popovics Dusán tüzrendészeti főparancsnok előtt felesküdték II. Petár királynak.

Ismertes, hogy a több hónapok óta szünetelő városi mozi a legutóbb hozott közgyűlési határozattal házi kezelésbe akarták venni. A jelek szerint erre alig kerülhet sor, mert ma komoly reflektáns jelentkezett a szubotjai Lifka mozis személyében. Ha a tárgyalások sikerre vezetnek, úgy a kanizsai közönség nivós előadásokban gyönyörködhet a közeljövőben.

A sztáranakizsai késő őszi vásárt e hó 28-án feltétlenül megtartják. Vésztmentes helyekről mindenféle állat felhajtható.

*

— **Óriási esernyőket rendelt Angliában egy afrikai uralkodó.** Londonból jelentik: Különös megrendelést kapott egy leicesteri esernyőgyár. II. Akanzua Benin Obaja törzsfőnök husz esernyőt rendelt, amelyek közül mindegyik 14 láb magas és 12 láb széles. Az esernyő anyagát az uralkodó arannyal himzett neve és különböző titulusai díszítik.

— **Esküvője előtt egy nappal átfuratta fülcimpát a menyasszony és meghalt.** Rómából jelentik: Tragikus esemény történt Bergamóban. Pierina Pegurri ottani leány esküvője előtt való napon fülbevalókat vásárolt és átlarazta fülcimpáját, hogy viselhesse az esküvőn. Nemsokára heves lázt kapott, vérmérgezés lépett fel és a szerencsétlen leány másnapra, amikor a szüneteltetést végezték, meghalt.

— **Eltemették Kluck tábornokot.** Berlinből jelentik: Kluck vezérezredest szerdán temették el Berlinben. A temetésen megjelent Hitler képviseletében Fritsch tábornok, német hadvezetőség főnöke, a birodalmi kormány tagjai, számos tábornok és tenger nagy, valamint több ezer tiszt és közlegény. Az elhunytat a német birodalom nevében Fritsch tábornok bucsuztatta.

— **Már megint a marhanyelv!** Egyizben már megirtuk, hogy a noviszádi vágóhídon halálos szerencsétlenséget okozott egy marhanyelv. Az egyik noviszádi mészáros inasa ugyanis ki akarta vágni a marha nyelvét, a hatalmas éles kés azonban megcsuszott és a szerencsétlen fiu felhasította a gyomrát, majd később a kórházban borzalmas kínok között kiszenvedett. A marhanyelv most is szerencsétlenséget idézett elő, szerencse azonban a szerencsétlenségben, hogy ez esetben a mészáros tanonc sérülése kevésbé komoly természetű. Tegnap délelőtt fél 11 órakor a vágóhídon Lehrer Ottó noviszádi mészáros, akinek a Jelacsicseva ucca 10. szám alatti házában van üzlete, Vlahovics Vasza 17 éves pasicsevói születésű inasával együtt egy levágott marha szétbontásán dolgozott. Az inasfiu a kezében levő éles késsel ki akarta vágni a marha nyelvét, a kés azonban lecsuszott a nyelvről és beleszaladt a fiu lábába, amelyet a térdhajlás alatt hosszan bevágott. A szerencsétlenül járt tanoncot dr. Cseremov ügyeletes városi tiszt orvosi részestette első segélyben, majd kórházba utalta, ahol a sebet bevarrták és Vlahovics Vaszát ápolás alá vették.

— **Megfagyott a hegyek között.** Innsbruckból jelentik: A közeledő tének már meg van az első halottja is. Az Innsbruck közelében levő magas hegyekben turisták két eszméletlenül fekvő férfit találtak, akik formálisan megfagytak a magas hegyeken uralkodó hidegben. A két szerencsétlen közül Anton Hopfartner már halott volt, amikor megtalálták a turisták, a másikat Vinzenz Mutschler pedig súlyos fagyással szállították be a legközelebbi kórházba. Valószínűleg sikerül megmenteni az életnek.

S P O R T

Vasárnap Noviszádon a NAK a Vojvodinával mérkőzik

A Karagyorgye pályán rendezik az ünnepélyes fogadalomtételt

Mint már jelentettük, vasárnap október 28-án délután mélyszékes kegyeletnek áldoz Jugoszlávia sporttársadalma. Délután 2 óra 30 perckor az ország minden városában és községében egy pályán gyűlnek össze a futballisták, futballbírók, szövetségi, alszövetségi, egyfelfi funkcionáriusok és fogadalomtételt tesznek Öfelsége II. Petár királyra. Beogradban a Jugoszlávia pályán rendezik az ünnepélyes fogadalomtételt, ahonnan rádió közvetíti a J. N. Sz. elnökének ünnepi beszédét. A közvetítést a lehetőségekhez képest a vidék is átveszi.

A noviszádi alszövetség igazgatótanácsa legutóbbi ülésén állapította meg az ünne-

pélyes fogadalomtétel programját. A kegyelet ünnepséget a Karagyorgye pályán rendezik. Délután 2 óra 30 perckor Hadzsi Koszta dr., a noviszádi alszövetség elnöke mond ünnepi beszédet, utána következik a fogadalomtétel, majd a NAK—Vojvodina barátságos mérkőzés.

Tekintettel arra, hogy a vasárnapi fogadalomtétel Noviszád futballsportjának demonstratív jellegű kegyelet akciója lesz, bizonyosra vehető, hogy a város sportszerető közönsége nagyszámban jelenik meg a Karagyorgye pályán, annál is inkább, mert a mérkőzés bevétele az „Öfelsége Egyesítő Vitéz Alekszandar alap” javára szolgál.

Riválisok találkozója a szuboticaai alszövetség vidéki csoportjaiban

A vasárnapi emlékversenyek a szuboticaai alszövetség vidéki kerületében érdekes küzdelmeket ígérnek.

Vrbászon a két ősi rivális a Dulcis a VSC-vel méri össze erejét. Szomborban a Sport a feljavult Zsak-kal, Szentán a tiszai bajnok AK a fiatal törekvő Jugoszláviával

Becsejen a Gradjanszki a Szláviával, Gradistén a GAK a Jugoszláviával, Sztarakani zsán a Granicsár a rendező egyesület. Apatinban, Topolán és Odzsacin, valamint a kisebb helyeken az első csapat a tartalék csapattal fog mérkőzni.

Budapestre hívják a jugoszláv válogatott csapatot

Budapestről jelentik: Az MLSz legutóbbi ülésén úgy döntött, hogy a jugoszláv válogatott futballcsapatot novemberre hívja meg Budapestre. A jugoszláv—magyar válogatott mérkőzés már régebben szerepel a napirenden, de eddig adminisztrációs okokból pontos dátumát eddig nem lehetett meg-

állapítani.

A meghívót már el is küldték a JNSz-nek, s ha a mérkőzés leköztelese elvben megtörténik, rövidesen megállapítják a válogatott meccs pontos dátumát is.

Lemondott a szuboticaai alszövetség elnöke

Valószínűleg a jövőhéten tartják meg az alszövetség közgyűlését

A szuboticaai alszövetségben az elégedetlen tagok lemondásával, mint ismeretes bizonytalan helyzet keletkezett, amely súlyosan megnehezítette az alszövetség működését. A tömeges lemondások szükségessé tették az alszövetségi közgyűlés egybehívását. A közgyűlést vasárnap délután kellene megtartani, miután azonban az országos gyász miatt vasárnap délután fél háromig semmiféle funkciót nem teljesíthetnek a sportegyesületek, így minden valószínűség szerint, egy héttel eltolódik a közgyűlés időpontja. Erre vonatkozólag a szuboticaai alszövetség várja a JNSz utasítását.

Gaics Bogdán, a szuboticaai alszövetség elnöke, Athelyezése miatt lemondott tisztségéről. Így vasárnap a lemondott elnök már nem tarthat gyászbeszédet a sportélet vezetőinek Öfelsége Alekszandar

király emlékezetére tartandó gyűlésen. Jelenleg alelnöke sincs az alszövetségnek s így bizonytalan, hogy ki mondja el a gyászbeszédet.

Ma este plenáris ülést tart a noviszádi kuglizók alszövetsége. A noviszádi kuglizó alszövetség újonnan megválasztott vezetősége október 12-re tervezett, de az országos gyász miatt elhalasztott plenáris ülését ma, péntek este 8 órakor tartja meg a Bauer vendéglő üléstermében. A tárgysorozat fontosságára való tekintettel minden vezetőségi tag megjelenése kívánatos. — Elnökség.

Új világrekord a maratoni távon. Rómából jelentik: Fabelli versenyző a 42. kilométeres távon 2 óra 26 10,2 percen idővel világrekordot állított fel.

A noviszádi futballbírók kegyeletes ülése. A noviszádi futballbírók szerda esti plenáris ülésükön áldoztak Öfelsége Alekszandar király emlékének. Az ülésen valamennyi noviszádi futballbíró megjelent. Banics Isza elnök méltatta az elhunyt nagy király emlékét és ismertette a pótolhatatlan veszteséget, ami vértanuhalálával az országot érte. A gyűlés résztvevői felállás és egy perces csenddel áldoztak a nagy király emlékének. A gyűlésen ez után elhatározták, hogy a vasárnap délutáni fogadalomtételen valamennyi bíró megjelenik. Az országos gyász ideje alatt a bírók gyászszallagot viselnek bal karjukon.

Eszaki turára indul a magyar tornászcsapat. Budapestről jelentik: A magyar válogatott tornászcsapat november folyamán hosszabb németországi és finnországi turára indul. November 18-án Breszlauban Magyarország csapata a német válogatottal mérkőzik, 22-én és 23-án pedig a finn válogatottal. A válogatott verseny után a magyar tornászok még tíz finn városban rendeznek bemutatót. A turáról visszatérőben valószínűleg Lengyelországban is starthoz áll a magyar csapat.

Tőzsde

Noviszádi terménnytőzsde

Buza: 80 kgos 2% profifik nélkül. Tiszai hajóból Csurgig októberre 134, Csurgig alatt októberre 133, bégai hajó októberre 133, csatornai hajóból Kula és Becse között októberre 132, 79 kgos 2% profifik nélkül októberre bácskai és bánáti dunai hajóból 131, szerémi dunai hajóból 124, szerémi szavai hajóból 120,50, csatornai hajóból Crvenka és Bezdán között 129. Ujbuza 79 kgos 2% Noviszád környéki 109—111, Szombor környéki 109—111, közepeházi 111—113, felsőbácskai 111—113, tiszai hajóból 121—123, dunai hajóból bácskai és bánáti 119—121, bégai hajóból 110—112, felsőbánáti 110—112, délbánáti 109—111, szerémi 110—112, szlavóniai 114—116.

Rozs: bácskai 102,50—105.

Árpa: bácskai és szerémi 65/66 kgos 100—105, bácskai és szerémi tavaszi 67/68 kgos 120—122,50.

Zab: bácskai, szerémi és szlavóniai 70—72, hajóból 80—82,50.

Tengeri: bácskai 80—83, Szombor környéki 80—83, bácskai száritott 65—67, bácskai december—januárra 60—62, bánáti száritott 63—65, szerémi öreg indijjai paritásban 80—82, szerémi száritott indijjai paritásban 65—67, szerémi december—januárra indijjai paritásban 60—62, száritott hajóból 72—74.

Buzaliszt: bácskai és bánáti nullás gg és g 187,50—207,50, kettes 167,50—187,50, ötös 147,50—167,50, hatos 125—145, hetes 110—118, nyolcas 104—106, szerémi és szlavóniai állomásról nullás gg és g 185—195, kettes 165—175, ötös 145—155, hatos 122,50—132,50, hetes 107,50—112,50, nyolcas 104—106.

Buzakorpa: bácskai és szerémi jutazsákokban 79—81, bánáti jutazsákokban 76—78, hajóból jutazsákokban 82—84.

Fehérbab: bácskai és szerémi 2% zsák nélkül 130—132,50, fehér, hajóból zsák nélkül 135—140.

Szombori terménnytőzsde

Buza: bácskai, Szombor környéki 109—110, felsőbácskai 110—112, szlavóniai 110—112, szerémi 108—110, Tisza bácskai 120—122, Tisza bánáti 120—122, felsőbánáti 111—113.

Rozs: bácskai vasut 102,50—105.

Zab: bácskai vasut 70—72, szerémi és szlavóniai 70—72.

Árpa bácskai 102—104, szerémi 102—104, bácskai tavaszi 120—122,50, baranyai tavaszi 120—125.

Tengeri: új bácskai vasut prompt 65—67, bácskai vasut decemberre 58—60, szerémi száritott 65—67, szerémi új 58—60, bácskai száritott hajó 78—74.

Bab: szokvány 132,50—137,50.

Buzaliszt: nullás gg és g 187,50—207,50, kettes 167,50—187,50, ötös 145,50—167,50, hatos 125—145, hetes 110—115, nyolcas 104—106, korpa prompt 79—81.

AVALA MOZI, SZUBOTICA

TELEFON 7 CIRIL ÉS METOD-TÉR 19 TELEFON 7

Péntektől, október 26-tól

Marseilletől-Oplenácig

A marseillei tragédia.

Egyesítő Vitéz Alekszandar király tragikus halála. Pontos és hű történelmi film.

Vadászok!

Fegyver- és lőszerzsükségletüket legolcsóbban beszerezhetik:

BATA V. SIN
cégnél Szubotica. Tel. 614

Az ország egyik legjobban felszerelt vadászati szaküzlete. Nagy képes fegyverrajegyzék ingyen. Vadász-társaságoknak külön árajánlat. — Villanyerőre berendezett puskaműves műhely.

Heti keresztrefúvópályázatunk

részvevői között az alábbi jutalmak közül sorsolunk ki nyereseményeket:

1 pár finom női harisnyát, vagy 3 pár férfizoknit a **KLEIN EUGEN** cégtől.

3 méter ingnek való puplin kelmét a **Jakovljevic és Keszler** cégtől

50 kg. tűzifát házhoz szállítva a **Bratya Krajacsevics** cégtől

10 különféle Mignon süteményt a **Mignon (Horváth Károly)** cukrászdából, Jevrejszka ulica 15.

3 könyvet az **ANTIQUAR MENAHEM PADO** könyvkereskedésből, Kralja Petra 20.

Egy zseblámpát ZMAJ elemmel **ENGL I DRUG** cégtől, Noviszád, Futaki ut 8.

100 csipetét ruhaszárításhoz **Horváth és Prisztay** vaskereskedésből, Futoski put 40

Női bundaátalakítás a legújabb divat szerint vagy javítás **Welker György** szűcsmesternél, Noviszád, Kralja Petra ul. 5.

Egy női ruha varratást a legújabb divat szerint **M. Roth divatszalonból** Miletityeva ucca 42.

2 darab hokedli a **Kresan Vince** asztalosműhelyből, Futoski put 29.

Egy darab töltőtoll **KARDOS** könyv-, papír-, irodai és iskola-kereskedéstől, Futaki ut 13. sz.

Egy darab jómínőségű paplan **Tapelarszko Jorgandzsijszko Poduzetye** paplan- és kárpitosüzletéből, Jevrejszka ul. 12.

Egy kalapatalakítás **„Inci”-szalonból** Futaki ut 38.

APRÓHIRDETÉSEK

Ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1'— dinár, NAGY BETUS 2'— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 10'— dinár.

A kereset hirdetések ára hasábmilliméterenként 1. a hirdetési oldalra . . . . . 0-80 dinár 2. a szövegírásban . . . . . 2-50 dinár.

Többesrét hirdetésnél ismétlődést engedményt adunk, az állástkeresők pedig 50% kedvezményben részesülnek. — A február 20-án életbeléptetett új hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

A hirdetések ára kisebb megbízásoknál előre fizetendő, vidékről beküldhető postabélyegben is

Hirdetéseket a másnapi lapra este 6 óráig, szombaton délután 4 óráig vesszünk fel.

APOLLO

Oktober 26-tól
Ünnepélyes kommemorativ-előadás Ötletege Egyesítő Vitéz

I. Alekszandar király emlékére
a legutóbbi szomorú események alkalmából bemutatásra kerül:

A marseillei tragédia

Az emléklép a marseillei tragédián a Nagy Király világhíres előadásán kívül közl még felvételeket Ötletege Egyesítő Vitéz I. Alekszandar életéből valamint Barhou életéből és temetéséről

Kísérőműsor: Jugoszláv kulturfilm.
Mintán a film csak néhány napig marad Noviszádon, ajánlatos a jegyeket előre lefoglalni. — Telefon 21-95.
Az egész program 100 százalékos hangosfilm. — Telefon 21-95.

Allást keres

Perfekt könyvelő, szerb, magyar és német levelező állást keres. Megkeresések „Vezető” jellege alatt e lap szerkesztőségébe kéretnek.

Kereslet

Ügyes kiszolgáló leány felvételt Spiller Lenci büféjében. 2834

Azonnalra inkasszáns ke-restetik. 600'— dinár fix, 5% inkasszóprovízió. Szerb, magyar, esetleg német nyelvtudás, csak energikus erő. biciklista, készpénz-kaucióval jelentkezzenek „Inka” Trg Oszlobodjenja 6. 2839

TAMBURIROZOLANYT, ügyes, önállót, állandó munkára felveszek. Gradis-nikné, Noviszád, Petra Zrinjszko 41. 2837

LIBAMAJAT vesszünk leg-magasabb napi áron. — Mileticeva 24, Noviszád. Telefon 31-22. 2835

Kiadó

Szoba, konyha, spajz eme-leten kiadó. Fruskagorszki put 47. (Strand). 2838

Eladó

Eladó ujonnan épült ház, mely áll 2 szoba, konyha és spajzból. Futaki ut 235. Érdeklődni Aleksza Santitya ucca 24. 2832

Különféle

Utazó utak figyelmébe!
Szubotican a „Park Hotel” az utazó utak kedvelt ta-lálkozó helye. Olcsó leszá-lított árak. Tiszta szép szo-bák. Elsőrendű jó konyha. Garázs. Telefon 70. 1991

Gyümölcstermesztési kézi-könyv 12'— dinár. Méhészeti szakkönyv 12'— din árban megrendelhető A Munka kiadóhivatalánál, Szubotica. A pénz előre való bekül-désével vidékre is ajánlva, bérmentve szállítjuk. Ezen könyvek minden jobb könyv-kereskedésben is kaphatók. 2716

Szubotican kiadó-hivatalunk minden nap reggel 1/2-9—2-ig és délután 4—7-ig tart hivatalos órákat

Raffay László

fodrásztermében, Noviszád, Vilson-tér 8.

VENUS parfümeriából

Jevrejszka ulica 13.

1 télikabát vagy ruha 2—5 éves leánynak vagy fiúnak

Papp József

speciális gyermekszabótól, Kralja Petra 15.

Tolveh Gusztáv cipőáruháztól

Noviszád, Kralja Alekszandra ucca 7.

Köszönetnyilvánítás

Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtetetlen édesanyánk, gyermekünk és rokonunk

őzv. Grujics Milánné

szül. Guszek Mária

temetésén megjelentek, részvétnyilatkozataikkal felkerestek és szeretett halottunk ravatalára virá-gokat helyeztek.

A gyászoló gyermekek és rokonok

Gyökeres szőlőoltványok!
Hazai gyökeres vesszők!
Négy csodaszőlő!

(Muscat Szőlőskertek királynője, Erzsébet királynő, Musc. Mathias Jánosné, Bernát János) valamint

40 mástallal csemege- és borszőlő

különféle amerikai alanyokon.

FÉLMILLIÓ szőlővessző.

Fajtaleírás, termelési utasítás és árjegyzék ingyen!

Hirschi László öleveses műkertész szőlővessző és gyümölcsfaiskolája, Szubotica
Ciril i Metod trg 7.

Vállalom:

az új adótvény előírásainak megfelelő szá-bályszerű kereskedelmi könyvek lefektetését és azok vezetésének betanítását, bármely rendszer szerint, vidéken is.

Borbély Lajos

könyvszakértő Noviszád, Teszla Nikola u. 7. Postafiók 75

Zsák, zsineg, ponyva

kárpitoskellékek, szőnyegek, linoleumok, butorszövetek és matrachuzatok dus választéku raktára.

„TEKSTILANA“

Kaszinó-épület, a volt Weltzenfeld-féle helyiségben.

ITT AZ IDŐ

hogy téli tüzfáról gondoskodjunk. A leggazdaságosabb a tüzelés a futaki tüzfával, mert teljesen száraz, egész-séges, parázstartó, emellett a legolcsóbb. Ne vegye meg téli fáját, míg nem látta milyen a futaki tüzifa.

Áraink a következők:

Cserfahasáb ölenként	Din. 290—
Tölgyhasáb	Din. 260—
Tölgydorong	Din. 230—
Hasogatott gyökérfa	Din. 200—
Futaki III. oszt. fa „kevert keményfátörmelék	Din. 200—
ideális nyári tüzelő	Din. 200—

Jóméretű ölekből, keresztirakások nélkül. Fuvar Benát 30 — dinár

A sztári-futaki erdőmanipuláció fatelepelel
a futaki országúton, 5 percnnyire a városi kapun túl. Tegyen próbarendelést! — Telefon 22-05

Hirdessen a Reggeli Ujságban!

Giric-sütődéből

1 kg. kétszersült

Katolikus porta.

Rotska n S. Aleksza

bazárüzletéből a „Gólyához”, Jevrejszka ucca 7.

„Rukavica”-cégtől

Noviszád, Jevrejszka ucca 9.

Hoschek Ferenc

készemű és acéláru üzletből, Duna ucca 21

A MAJOMTALPU RÉM

Riportregény Newyork börtengeréből

Copyright by Newyork Standard
and Reggeli Újság

Irta: LELESZY BÉLA

146

Végül sorra szedte az eladott területeket a temető területén. A Reservoir mellett teljesen elhagyott vidéken akadt egy olyan részre, amelyet hatalmas darabban vásárolt meg valaki síremlék részére. Hosszu, keskeny csik volt ez a földdarab, Dunny felügyelő kipírult arccal nézegette a térképen és összehasonlította a Tadzs Mahal alaptevezetével.

— Lehetséges! — mormogta magában. — A Tadzs Mahal előtt hosszú, gyönyörű víztükör fekszik végig Indiában. Lehet, hogy még azt is ideszánták. És akkor a megvásárolt terület nagyszerűen megfelel.

Tíz percel később már tudta, hogy a területet a híres Wood and Bock építőcég vásárolta meg egy síremlékű céljára, a azonban az emlékmű tervét eddig még nem mutatták be sehol. Wood and Bock? Ugy van, ez a cég emelte a Greenwoodi temető legnagyobb és legszebb emlékműveit és kriptáit!

Ismerte azt az üvegből és betonból álló felhőkarcolót, amely tüvékonyan emelkedett az és felé a Walker-street és a Broadway sarkán. Itt volt Wood and Brock irodája, meglehetősen nagy magasságban. Dunny loholt izzadt és szuszogott, úgy érezte, a nagy titoknak végre a nyomára juthat! Bár magában megvallotta, sejtette sincs arról, hogyan?

Amikor a lift fölfonta a tizenegyedik emeletig, föl se tekintett, csak az iroda üvegajtájában.

— Hallo — mondotta — a Morrison-féle kriptagyűben jövök. Szükségünk van a kriptá teljes tervrajza. Tudják, a Greenwood cementeryben, ahol az a rablás történt!

Aztán tovább akadékoskodott. Később a Mulberry-emelet érdekelté feltűnően. Ez már a Evergreenben volt, éppen a furesa,

hosszúkas terület mellett. Majd szüksége lett ennek a területnek a tervrajzára is, hátha ebben találtak menedéket a gonosztevők?

Egy hét múlt el így és a Majomtalpu Rémet nem látta ez alatt senki sem Newyork területén. A hookliny rész főparancs-

noka, O'Breggy rendőrfőnök nagy bosszúsággal példálódzott, hogy ez a gonosztevő valószínűleg eleget lopott és gyilkolt össze az egész életére és most csendesen visszavonult. Dunny ilyenkor megjegyezte, — reméli, hogy ő találkozik még vele.

A végzetes találkozás

A nyolcadik napon megint belépett a savanyuan mosolygó néger szolga ajtónyitására a Wood and Bock officeba. Most már látta, hogy nyitl kártyával kell játszania és mindent kockáztatni. Hiszen lehet, hogy megint megcsalta a szimatja. Nehéz dolog álomban elejtett szavakra építeni egy nagy bűnügy nyomozását. Meg kell kérdeznie a cég főnökét, kinek a megrendelésére vették meg a temető területet és mit akarnak ott?

— Halló! — kiáltott be a tervezőterembe. Megállott az ajtóban és éppen Henry Wood után akart kérdezősködni, amikor a torkán akadt a szó.

Pontosan vele szemben egy nagyon is ismerős arc meredt rá, sáradtan és nagyon zavartan. Ez az arc aztán hirtelen eltévedt róla és nagy gyorsasággal hajolt egy terv fölé. Két fehér munkaruhás mérnök feltűnő előzékenységgel folytatott vele nyilván régebben kezdett megbeszélést. Könnyű köhögést roham arra kényszerítette az idegent, hogy a zsebkendőjét az arca elé emelje. A kendő ott is maradt mindvégig. Dunny pedig nyugodtan fordult el tőle.

Dunny nagyon hálás volt a személyzetnek a figyelmességért. Senki sem sietett eléje és nem kérdezte, mi tetszik neki a tervezőteremben? A felügyelő elsétált az asztalok mellett és úgy intézte, hogy mindig hallhassa, mit beszélnek odaát.

— Amint látja, kérem, ez a tervezet az,

amelyet ön megrendelt. A legnagyobb gonddal terveztük utána és még az anyag is ugyanolyan lehet, aminő az eredeti volt — fejtegette a szeplősarcu, kistermetű mérnök.

— Ez pontosan mása az indiai Tadzs Mahalnak. A méretekért is elvállaljuk a teljes felelősséget. Igaz, hogy nagyon drága dolog, de nagyon értékes is, kérem! És ha már megvette a telket hozzá, kár lenne visszalépnie és más tervet választani.

— Rendben van! Igen, ez volt az! Az építkezést a legsürgősebben meg kell kezdeniök azon a telken, a megbeszélte feltételekkel. Itt a esek a kezdethez. Most már nem érek rá, hogy tovább tárgyaljak róla, majd egyökök máskor!

Dunny villámgyorsan fordul hátra.

— Hallo, Mike Gerrys! Örömmel látom, hogy maga nem halt meg azóta, hogy kieresztettem a kezemből! Hiszen maga él! Pedig a lapok ugyancsak tele voltak a halála hírével.

A magas, vállas, szőke fiatal ember kis ideig hallgatott. Az ajtó felé pillantott, de látta, hogy az teljességgel elérhetetlen. Dunny közben van. Ekkor megfeszülten elfordult a mérnök asztaltól, lesedorta a hártypapírterveket és így szólt:

— Amint látom, maga is él, Dunny felügyelő. Pedig magáról is azt hitték egy ideig hogy vége van.

Folytatjuk.

Vegyen részt a Reggeli Újság heti keresztrefjévenü pályázatán

A Reggeli Újságban naponta keresztrefjévenü jé meg. A megfejtéseket vagy a szerkesztőségbe postán vagy bedobni a szerkesztőség postafiókjába, legkésőbb jévv hétfő déli 12 óráig. A legtöbb refjévenü értéké jéjutalmakat sorsolunk ki. A mai keresztrefjévenü helyes megfejtését a mához egy hétre megjelenő számunkban közöljük, az heti pályázat nyertesének névsorát pedig a vasárnapon egy hétre megjelenő számunkban. A vasárnaponként megjelenő keresztrefjévenü külön pályázat tárgya.

Vizsintés: 1. A leót Amerikát választja el, 11. Egzotikus állat, 12. Névelő, 13. Eskirályné, 14. Kettős mássalhangzó, 16. A hét vezér egyike, 18. Női név, 19. Főúri költő monogramja, 20. Dohánnyal teszik, 22. Szórakozóhely, 25. Amerikai szabadsághős, 26. Ruhakellék, 28. Fegyver, 29. Francia író, keresztneve George, 30. Német előjáró, 31. Énekhang, 32. Mutatószó, 33. Mássalhangzó, 35. Cukorgyári idénymunkás, 36. Házállat, 39. Csakállat, 40. Futásban, 41. Felettünk van, 42. Magyar vasúti kocsik jelzése, 43. Jogász rövidítés, 44. Vallás rövidítés, 46. Lop, 47. Francia képviselő keresztneve, a vezetékneve Blum, 49. Grosz város, émpáparól híres, 51. Szesz ital, 52. Férfinev, 54. Sír, 55. Autómárka, 56. Fénymáz népiesen, 57. Templom, 59. Latin előjáró, 60. Olaj idegenül, 61. Hajt, zavar, 62. Föld istennője, 64. Itt fekszik London.

Függőleges: 1. Drága, de jó mulató, 2. Tagadó szó, 3. Szeretek, olaszul, 4. Vajdasági orvos, író, 5. Annnyit jelent, hogy kőszalbelal, 6. Mészallamzó, 7. Tenni ige félmult alakja, 8. Ő, szlávul nőnemben, 9. Napisten, 10. Európai uralkodó, 11. Értelme, 15. Beszédész, 17. Okori nép, 12. Pestmágyei helység, 19. Japán pénzegység, 24. Fohász, 23. Rika férfinév, 24. Itt akadt fel Noé bárkája, 25. Régi sulymérték, 27. Volt osztrák-magyar pénzügyminiszter, 29. Külöti műfaj, 30a. Testi hiba, 32. Ohajt, 34. Vissza:

39. számú keresztrefjévenü

Közzli: Károlyffy Péter (S. V. M. I. C. S.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70

A megfejtő neve és címe: _____

erdei állat, 36. És államnyelven, 37. Kereskedelmi műszó, 38. Nedv, 42. A bátor erénye, 45. Ács ige, 46a. Tagadás, 47. A felső fok ragja, 48. Vizi növény, 50. Női név, 52. Irány (betűfelesleg), 53. Római ruhadarab, 56. Férfinev, 58. Igekötő, 60. Liszt márká, 61. Ahol nincs semmi, 61a. Kettős mássalhangzó, 63. Az 59. vizsintés.

A 34. sz. multi pénteki keresztrefjévenü helyes megfejtése a következő:

Vizsintés: 1. Szavai, 5. Berlin, 10. Za, 11. Ór, 12. Mi, 13. Ny, 14. Cs, 16. Me, 17. N C, 19. Akadály, 21. L L, 22. Esemény, 24. Ingyen, 26. Rep, 28. Iam, 29. Tor, 31. Rím, 33. Fal, 36. Ünne, 39. Nimbus, 42. Anonius, 48. Rt, 49. Um, 45. SK, 46. Pi, 48. Ót, 49. A E, 51. Ol, 52. Aratás, 53. Otvány.

Függőleges: 1. Szines, 2. Za, 3. Vő, 4. Arckép, 6. Emelni, 7. Ri, 8. In, 9. Nyelni, 15. San, 16. Mái, 13. Cs, 19. Amerika, 20. Ygarams, 21. Le, 23. Er, 25. Y M, 27. Bor, 30. Európa, 31. Ra, 38. Rom, 39. Nis, 40. Ur, 47. Ir, 48. Ót, 50. Ev, 51. On.

A jutalmak jogyzékét lapunk 11. oldalán közöljük.

Felelős szerkesztő: Andreo Leleszy, Noviszad, Kralja Petra ulica 30. Felelős kiadó: Blazsek Ferenc, Noviszad, Kralja Petra ulica 30. Nyomatott az Urania nyomdai műintézet és kiadóvállalat, Komlós Márton, körfergőgépén, Noviszadon